

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

DE KUNSTKAMER

komedie in één bedrijf

door

Arthur Goemaere

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen

2011

Nr.2092

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste DRIE tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aanvraagkaart die, degelijk ingevuld, minstens vier weken de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. moet worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuunde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

Stichting Bredero Auteursrechtenbureau
Valeriaanstraat 13
1562 RP Kronmenie

BELANGRIJKE OPMERKING !

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk *DE KUNSTKAMER* op te voeren moet de naam van auteur *ARTHUR GOEMAERE* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen.

De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/1993/220/042
ISBN 978-90-385-02472

© 1993 Toneelfonds J. Janssens/Arthur Goemaere
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

PERSONEN

Drie ongehuwde generaalsdochters van 50-55 jaar wonen samen en plegen "kunst" om de tijd te doden.

ANNA is "auteur": ze schrijft sentimentele liefderomans in een bombastische oudbollige stijl.

KRISTIEN is kunstschilderes. Ze is imposant en heeft een forse stem. Zij draagt een met verf besmeurde witte stofjas. Zij schildert met de 'grove borstel' kleurige strepen op het doek. Haar "kunst" is bij geen enkel "-isme" thuis.

JULIA is kantwerkster en zit derhalve steeds vóór haar kantkussen.

De drie dames dragen een leesbril die halfweg hun neus staat.

PLAATS VAN DE ACTIE :

De "kunstkamer" : een ruime plaats waar ze samen hun kunst beoefenen.
Er hangen portretten aan de wand van beroemde schilders, literatoren e.d.

oooooooooooooooooooo

De drie zussen zijn enkele ogenblikken in stilte met hun kunstbeoefening bezig. Anna, die aan een tafeltje zit te schrijven, houdt daar even mee op, neemt haar blad papier en leest met halve stem - eigenlijk voor zichzelf - wat ze net geschreven heeft:

- ANNA Burggraaf Gerald schreed langzaam naar gravin Aldegonda. Hij keek haar lange tijd in de blauwe ogen en legde dan, o!zo zachtjes, zijn grote handen om haar ranke lenden...(Kristien en Julia kijken Anna over hun brilleglazen wat laatdunkend aan) Er ging een schok door heel haar wezen, alsof van hem een bedwelmende kracht was uitgegaan waaraan zij niet kon wederstaan. De freule was - als het ware - zonder wil, overgeleverd aan de laaiende liefde van de schone jongeling die zij harts-tochtelijk beminde...Haar boezem ging op en neder van ontroering en uit haar oog spoot een traan...
- KRISTIEN En...En dan? Wat gebeurt er dan?
- ANNA Zwijg toch, Kristien, je verstrooit mij!
- KRISTIEN Als jouw Aldegonda zo uitzinnig verliefd is, en hij...: ik kan me voorstellen dat...
- JULIA Op zo'n ogenblik is alles mogelijk, niet, Kristien..(wat gewichtig) hij begint haar - bij voorbeeld - wild te zoenen...of er komt plotseling een rivaal te voorschijn, of..wie weet: de vader van Aldegonda die misschien alle omgang met Gerald verboden heeft...
- ANNA (geprikkel) Willen jullie zwijgen? Hoe kan ik me nu concentreren?
- KRISTIEN Je moet maar niet vertellen wat je aan het schrijven bent!
- ANNA Ik ' vertel ' niets: ik lees enkel even voor mezelf; om te horen hoe het klinkt; of de zinsbouw goed is. Jij zet toch ook soms een paar passen terug om jouw schilderij te bekijken!
- KRISTIEN Ja, maar ik maak daar nooit bedenkingen bij...
- JULIA Stil! Asjeblief! Zo kan ik niet tellen, hoor...
- ANNA Tellen?
- JULIA Ja, ' tellen', Anna: bij kantwerk moet het aantal worpen steeds gelijk zijn als je dat soms niet wist, zoniet kan ik opnieuw beginnen.. (even stilte)
- KRISTIEN (wat bedachtzaam) Denk jij, Anna, dat dit..euh..soort 'verhalen' nu nog iemand kan ontroeren?
- ANNA (gestoord) Waarom vraag je dat?
- KRISTIEN Tja..Die vertellingen over..graven, baronnen, smachtende, frele edelvrouwen die steeds een bezwijming nabij zijn..;over die wandelende ijzerwinkels..ik bedoel: geharnaste ridders en zo. Da's toch ouderwets...
- ANNA Het gaat over de liefde, als je dat nog niet doorhad , en die is van alle tijden!
- KRISTIEN ...uitgenomen toen wij jong waren!

- JULIA Begin nu niet opnieuw, Kristien!
- KRISTIEN Jij bent goed! Wij hebben, alle drie, de 'liefde' onder onze neus zien voorbij gaan...of niet soms? (wat honend) Wat dachten jullie: wij, dochters van een generaal, mochten enkel met een sabelsleper trouwen. Een gewone burgerjongen was een gruwel in papa's ogen...beneden zijn 'waardigheid'...(tot Anna) en jij schrijft altijd, altijd over de 'liefde' omdat...
- ANNA Ik schrijf wat ik wil, niet?
- KRISTIEN Ja, natuurlijk...'t Wordt eentonig..In en rond kastelen, onmogelijke situaties...Ik begrijp dat de uitgevers zoiets niet meer willen.
- JULIA (behoedzaam) Ik denk eveneens dat...
- ANNA Zeg eens, Kristien: jij schildert ook altijd hetzelfde; waarom kun jij nooit een schilderij verkopen?
- KRISTIEN (geprikeld) Omdat de mensen stom zijn! Niet aanvoelen wat échte kunst is!
- ANNA (glimlacht; wat spottend)Ook ik kan in jouw 'werken' geen 'kunst' onderkennen, hoor...Ik bemerk enkel dat je verftubes plat knijpt en de inhoud op een doek uit wrijft. Het is me een raadsel wat het voorstelt of betekent. Als het waar is dat het kunstwerk uitdrukt wat inwendig bij de kunstenaar leeft, dan moet dat bij jou een warrige bedoening zijn!
- JULIA Vind ik toch wat kras gezegd, hoor, Anna...
- ANNA ...daarbij: jouw kunst stinkt: onze 'kunstkamer' hangt vol verfgeur; je besmeurt alles wat je aanraakt...Jij praat over mijn 'boeken': waar ga jij jouw 'doeken' blijven opstapelen? Kelder en zolder... 't zit allemaal vol!
- KRISTIEN Wil jij je met jouw eigen zaken bemoeien? Probeer liever uit te vissen welke kast je nu zult volstouwen met jouw 'manuscripten'.
- ANNA Ik ben er stellig van overtuigd dat ik ooit door échte literatuurkenners zal ontdekt worden en dan, wel, dan zal ik gewoon uit voorraad leveren!
- KRISTIEN Dat geldt evenzeer voor mijn schilderijen. Ik ga op dat punt met jou akkoord. Er komt een tijd dat we niet meer zullen weten waar met ons geld gebleven..En Julia zal dan, tussendoor, haar vele kilometers kant aan de man brengen.
- JULIA (wat gestoord) Dacht je soms dat kantklossen geen 'kunst' is? Nog gehoord van Brugse en Brusselse kant? En hoeveel die kost?
- ANNA Waarop wacht jij dan om jouw productie op de markt te gooien?
- KRISTIEN ..(spottend) of doet een 'generaalsdochter' zoiets niet?
- JULIA ...tot jullie kunst iets opbrengt!
- ANNA Ik stel voor dat ieder van ons voor de eigen deur zou veggen en

vooral: dat we zwijgen! Hoe kunnen wij in 's hemelsnaam een degelijk kunstwerk scheppen als er onophoudend gepraat wordt! (gooit haar pen op tafel) Nu weet ik het niet meer!

KRISTIEN Wàt weet je niet meer?

ANNA Hoe het verder met Aldegonda en Gerald moet, natuurlijk! Hij heeft moedig gestreden tegen de vijanden van graaf Frederik - da's Aldegonda's vader - en hoopt nu dat hij, als beloning, zal mogen trouwen met Aldegonda alhoewel de hele familie - ook de graaf -tégen hem is...

JULIA Waarom zijn zij tegen hem?

ANNA (wat opgewonden) Omdat hij niet tot de oude adel behoort. Zijn grootvader was een wapensmid die ooit een prachtig zwaard heeft gesmeed voor ene prins Otto die zo opgetogen was dat hij hem de erfelijke titel van 'burggraaf' heeft gegeven. Begrijpen jullie?

KRISTIEN Adel is adel zou ik denken...

ANNA Niet in de ogen van die lui - de oude kaste, bedoel ik. Daarbij: de voorouders van prins Otto zijn, in vroeger tijden, vijanden van de familie van Frederik geweest.

JULIA Tja! Je maakt het ingewikkeld, hoor!

ANNA Dat wàs toen zo. Het speelde allemaal mee.

KRISTIEN (beslist) Luister: draai en keer het zoals je wil: die knaap is- hoe dan ook - van adel. Punt. Hij voldoet dus aan de voorwaarde om een gravin te kunnen trouwen. Goed. Hij heeft daarbij bewezen dat hij dapper is. Wel, het ligt voor de hand dat...

ANNA Waarmee bemoei jij je eigenlijk, Kristien? Aldegonda en Gerald zijn van mij. En die adellijke families ook! IK doe met hen wat IK wil!

KRISTIEN Oei, oei! Nog mooier! Je zei daarnet dat je het niet meer ziet zitten en als we je een handje toesteken is het mis...

ANNA Ik laat me toch ook niet met jouw 'kunst' in! Het is jouw doek; het zijn jouw penselen; jij smeert jouw verf rond zoals jij wil..Jij kunt achteraf een titel of betekenis verzinnen. Bij mij moet alles logisch volgen, één geheel vormen...Ook Julia's geklos is niet zo ingewikkeld als mijn literatuur: zij rijgt immers altijd, altijd dezelfde bloemetjes en motiefjes zomaar aan elkaar..

JULIA (gestoord)..maar mijn 'bloemetjes en motiefjes' moeten ook 'logisch' volgen, steeds even breed, even groot zijn. Daarom verlang ik stilte om aandachtig te kunnen tellen.

KRISTIEN (terwijl ze weer brede strepen op het doek aanbrengt en de schouders ophaalt) Ondank is 's werelds loon!

ANNA Waarom zeg je dat?

KRISTIEN (boos, tot Anna) Waarom? Wij willen iets voor je doen en worden met